

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 36

Piątek, 19 września 1941 r.

Rok I

Popłoch na Morzu Białym siały eskadry niemieckich bombowców Zatopienie 3, uszkodzenie 16 statków sowieckich

Z KWATERY GŁÓWNEJ NACZELNEGO WODZA, 19. 9. — Naczelną Komendę Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje w dniu 18 września:

Na Ukrainie trwa nieprzerwanie akcja ofensywna na wschód od Dniepru.

W czasie walk o urządzenia fortyfikacyjne Leningradu odniesiono znaczne sukcesy. Oddziały jednej dywizji piechoty zdobyły szturmem 119 bunkrów.

Na wodach wokoło Krymu, przed wyspą Ozylią, oraz na jez. Ladoga, u ujścia rzeki Wołchow oraz na Morzu Białym lotnictwo zatopiło trzy transportowce o łącznej pojemności 3.000 ton oraz uszkodziło tak poważnie 16 dalszych statków, że należy się liczyć z utratą większości tychże. Ponadto zniszczono jeden kontrtorpedowiec, dwie łodzie podwodne i cztery ścigacze sowieckie.

Niemieckie łodzie podwodne zaatakowały u wybrzeży Anglii konwój brytyjski, silnie chroniony przez kontrtorpedowce i okręty strażnicze i zatopiły, mimo silnej obrony, 4 nieprzyjacielskie statki handlowe o łącznej pojemności 25.000 ton. Wszystkie niemieckie łodzie podwodne powróciły, po skutecznej bitwie z kontrtorpedowcami brytyjskimi, nieuszkodzone do swoich baz.

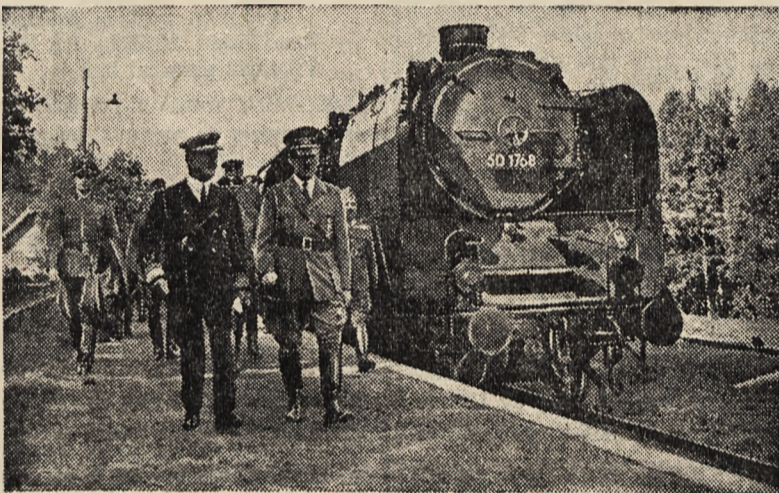
W pobliżu Wysp Owczych samoloty, przeznaczone do ochrony patroli morskich, z lotu nurkowego uszkodziły poważnie cztery nieprzyjacielskie statki handlowe. Samoloty bojowe bombardowały ubiegłej nocy urządzenia portowe w południowo-wschodniej Anglii.

Lotnictwo brytyjskie straciło wczorajszego dnia, w czasie prób nalotów na obsadzone obszary nad Kanałem, 18 samolotów, z czego 15 w czasie walk powietrznych, 3 zaś zostały zestrzelone przez artylerię przeciwlotniczą. Trzy samoloty niemieckie nie powróciły do baz.

Mała ilość bombowców brytyjskich dokonała ubiegłej nocy nalotu na Niemcy południowo-zachodnie.

CZERNIOWCE, 19. 9. — W nocy z 16 na 17 września br. niemieckie samoloty bojowe zaatakowały z wynikiem pomyślnym ważne z punktu

widzenia wojskowego tereny i obiekty wojskowe na terenie południowej Ukrainy. Z powodzeniem bombardowano obiekty kilku portów na wy-

Szef rządu węgierskiego odwiedził Kanclerza Hitlera w Kwaterze Głównej

brzeżu Morza Azowskiego. Zaobserwowano duże szybko rozprzestrzeniające się pożary w poszczególnych dzielnicach portowych. Zadane bolszewikom wskutek tej akcji lotniczej szkody są poważne.

BUDAPESZT, 19. 9. — Agencja MTI donosi z frontu wschodniego: Na odcinku frontu wschodniego, zajmowanym przez wojska węgierskie, nieprzyjacieli od kilku dni przeprowadza przy udziale ludności cywilnej, roboty ziemne przy obiektach obronnych. Bolszewicy próbowali na mniejszą skalę zakrojony wypad, który jednak został odparty. Węgierska artyleria spowodowała wybuch sowieckiego magazynu amunicyjnego, który wyleciał w powietrze.

BERLIN, 19. 9. — Samoloty niemieckie, działające w północnym rejonie Oceanu Lodowatego, zatopiły 2 sowieckie statki transportowe (2.000 i 1.000 t.). Ponadto poważnie uszkodzono trzeci sowiecki statek, o pojemności 1.000 ton brutto.

Trzy kontrtorpedowce szwedzkie padły ofiarą tajemniczych eksplozji

SZTOKHOLM, 19. 9. — W ubiegłą środę flota szwedzka straciła w niezwykły sposób trzy kontrtorpedowce, mianowicie na skutek eksplozji na południe od Sztokholmu, gdzie stały na kotwicy jednostki przybrzeżne. Zatonięły kontrtorpedowce: „Göteborg”, „Klas Horn” i „Klas Ugga”.

Urządowe dochodzenia wykazały dotąd, że zginęło 31 marynarzy z spośród załogi wspomnianych okrętów wojennych, zaś 11 marynarzy odniosło ciężkie obrażenia. Do chwili obecnej nie zdołano jeszcze wyjaśnić przyczyny tej katastrofy.

Według informacji dzienników sztokholmskich, katastrofa ta wydarzyła się w portowej dzielnicy Sztokholmu pod Harsfjaerden. Najpierw zaobserwowano eksplozję na kontrtorpedowcu „Göteborg”, który siłą wybuchu zerwała na dwie części i który zatonał natychmiast. Na pokładzie tego kontrtorpedowca znajdowały się podobno większe zapasy amunicji, które po kolei wybuchły.

Kontrtorpedowce „Klas Horn” i „Klas Ugga” padły również ofiarami katastrofy.

Krażownik „Klas Fleming”, który według prasy sztokholmskiej został również dotkliwie uszkodzony, nie zatonał, ale co prawda ucierpiał poważnie wskutek silnego pożaru, jak szalał na jego pokładzie.

Siła wybuchu była tak wielka, że w domach sąsiednich wyleciały wszystkie szyby okienne z ramami. Jak wynika z informacji dzienników,

miejsce katastrofy spowite w kłęby dymu, wyglądało jak morski plac boju. Mieszkańcy pobliskich dzielnic Sztokholmu ulegli panice, nikt bowiem nie orientował się, co się właściwie dzieje.

Jednostki, które uległy zniszczeniu, to w większości okręty o pojemności ponad 1.000 ton. Załogi liczyły od 70—80 marynarzy. Wszystkie trzy kontrtorpedowce były nowoczesnymi jednostkami szwedzkiej marynarki wojennej, spuszczonymi na wodę w latach od 1931—1935.

Wojna w Afryce Komunikat włoski

RZYM, 19. 9. — Włoski komunikat wojenny z czwartku brzmi następująco: W Cyrenajce zostały odparte ataki jednostek nieprzyjacielskich, dokonane na froncie Tobruku. Samoloty niemieckie bombardowały Tobruk, trafiając pojazdy mechaniczne i baraki. W nocy na 17 września br. miały miejsce ataki powietrzne na Trypolis i Bengazi. Ludność tych dwóch miast, które w szczególnej mierze wystawione są na ataki lotnictwa brytyjskiego, wyróżnia się spokojem i niewzruszoną postawą.

Na różnych odcinkach terenu bojowego Gondaru działalność naszych wysuniętych oddziałów oraz artylerii.

Samoloty nieprzyjacielskie zaatakowały nasze pozycje koło Uolchefit. Jeden z nich zestrzeliła nasza obrona przeciwlotnicza.

Samoloty angielskie zaatakowały wczoraj miejscowość Licata prowincji Agrigento bombami i ogniem karabinów maszynowych, na skutek czego około 10 osób cywilnych odniosło rany. Jeden z naszych statków handlowych zestrzelił samolot nieprzyjacielski, który spadł płonąc w morze.

BERLIN, 19. 9. — W nocy z 15 na 16 września br. niemieckie samoloty bojowe zaatakowały jedno z lotnisk oraz bazę lotniczą angielską w okolicy Kairu, zrzucając kilka ton bomb kruszących oraz kilkadziesiąt bomb zapalających. Celne bomby zniszczyły hangary, baraki oraz pola startowe. Zaobserwowano wielkie pożary, którym towarzyszyły silne eksplozje oraz olbrzymie kłęby dymu nad hangarami i zbiornikami materiałów pędnych.

Wspólny blok Zachodu przeciw bolszewizmowi Odezwa przywódcy reksistów

BERLIN, 19. 9. — Przywódca belgijskiego ruchu reksistów Leon Degrelle, wydał odezwę w której mówi m. in.: Belgja była po ukończeniu wojny światowej również narażona na niebezpieczeństwo propagandy komunistycznej. W roku 1936, gdy demokracja francuska wybrała do parlamentu niemal 100 zwolenników Moskwy, widzieliśmy jak w Belgii liczba wyborców partii sowieckiej zwiększyła się trzykrotnie. Dziś jednak, młody żywioł naszego kraju po-

Na froncie fińskim

HELSINKI, 19. 9. — Jak komunikują koła rządowe, operacje na odcinku frontu Aunus mają planowy i zwycięski przebieg. Wojskom fińskim udało się opanować 2 najważniejsze kable wysokiego napięcia, dostarczające energię elektryczną do Leningradu.

Na innych odcinkach frontu fińskiego akcja ofensywna toczy się nadal.

Mała wojna w Ameryce Południowej

LIMA, 19. 9. — Jak wynika z komunikatu rządowego, na północnych kresach Ekwadoru, okupowanych przez Peru, miały miejsce potyczki z tego powodu, że wbrew warunkom zawieszenia broni w rejonie tym koncentrowane są jednostki wojskowe. Samoloty peruwiańskie bombardowały około 15 wojskowych punktów koncentracyjnych. W komunikacie swym rząd peruwiański protestuje z powodu oświadczenia ze strony przeciwnej, jakoby peruwiańskie samoloty bombowe bombardowały otwarte miasta.

Król pożegnał misję anglo-amerykańską

SZTOKHOLM, 19. 9. — Król Jerzy angielski przyjął w środę członków delegacji Anglii i Stanów Zjednoczonych udających się do Moskwy. Harriman i lord Beaverbrook przedstawili królowi członków obydwu delegacji.

Papież odmówił dysydentowi

NOWY JORK, 19. 9. — Specjalny poseł prezydenta Roosevelta przy Watykanie Myron Taylor, wręczył papieżowi, jak donosi rzymski korespondent „New York Times”, poselstwo Roosevelta, który domaga się proklamowania wojny przeciw Niemcom i narodowemu socjalizmowi, jako uzasadnionej wojny o sprawiedliwość.

Papież, jak donosi korespondent, odrzucił to żądanie.

„Śluby“ sowieckie nieważne

BUKARESZT, 19. 9. — Jak donosi „Curuntul” z Kiszyniewa, kościół odmówił błogosławienia wszelkich ślubów cywilnych, zawartych w Besarabii w czasie okupacji bolszewickiej. Do władz kościelnych w Besarabii wpłynęły dziesiątki tysięcy zapowiedzi. Małżonkowie, którzy zawarli „śluby“ sowieckie, domagają się obecnie ślubu kościelnego.

Oficjalna odpowiedź Bułgarii na notę sowiecką

SOFIA, 19. 9. — Rząd bułgarski polecił swemu posłowi w Moskwie udzielić rządowi sowieckiemu odpowiedzi na wysunięte przez Sowietów zarzuty rzekomego nielojalnego ustosunkowania się. „Bułgaria czyniła — odpowiada — jedynie to, co najbardziej odpowiadało interesom kraju. Rząd bułgarski nie wie nic o jakichkolwiek prowokacyjnych poczynaniach na terenie bułgarskim, skierowanych przeciwko Związkowi sowieckiemu. Ani sowieckie poselstwo w Sofii, ani też bułgarska policja nie zanotowały wypadku, który stanowiłby uzasadnienie zarzutów.

„Co się tyczy ataków powietrznych na tereny Bułgarii, to rząd bułgarski jest w posiadaniu dostatecznie przekonujących dowodów, że bomby pochodziły z samolotów sowieckich. Nie tylko bomby, ale i fakt wysadzenia skoczków spadochronowych, których przynależność została w zupełności stwierdzona, stanowią dalszy dowód tego. Rząd bułgarski poczuwa się do obowiązku wniesienia protestu z tego powodu, iż wybitnie wewnętrzne zarządzenia ochronne i obrony przeciwlotniczej, wydane w Bułgarii, zostały potraktowane jako zarządzenia agresywne.

Totalna obrona — totalna ruina

Bolszewicy szykują Leningradowi smutny koniec

BERLIN, 19. 9. — Londyńska agencja prasowa podała w środę obraz położenia na froncie wschodnim. Z sprawozdania tego wynika, że położenie Sowietów na wszystkich trzech odcinkach frontu jest krytyczne. „Nie zdarzyło się jeszcze w historii, aby w tak krótkim przeciągu czasu straty mogły być tak wielkie” — przyznają londyńczycy.

Cytowana agencja omawia specjalnie położenie Leningradu, zaznaczając, że jeśli ta twierdza bolszewizmu i to — zdaniem opinii Londynu — „najlepiej ufortyfikowane miasto świata”, padnie, „będzie to drugoczącym ciosem dla Sowietów” względnie niezwykle ciężkim ciosem dla ich ducha. Ale, jak podkreśla agencja londyńska, również Kijów jest „poważnie zagrożony”. W Londynie przyznaje się obecnie, mimo, że przez szereg dni rozpaczliwie starano się ukryć ten fakt, że wojska niemieckie w wielu miejscach dalego biegu Dniepru, przeszły rzekę. Sprawa ta oceniana jest obecnie jako „bardzo poważna”. W uzupełnieniu podano jeszcze, że chodzi tu o „znaczne siły zbrojne” i że z tego powodu „nie tylko przemysł wojenny, ale również Kryw jest zagrożony”. „Gdyby Niemcy odnosili nadal sukcesy wówczas Rostow nad Donem, Zagłębie donieckie, rosyjski olej na Kaukazie a dalej Iran, Irak i wszystkie pozycje brytyjskie będą zagrożone”.

HELSENKI, 19. 9. — Według opinii dziennika „Svenska Presse”, w Leningradzie odbywa się obecnie akcja wysadzania budynków w powietrze. Dziennik wspomina, iż bolszewicy nie wahają się przed wysadzeniem gmachów o wielkiej wartości artystycznej lub historycznej, jeśli uważają to za niezbędne.

Dziennik pisze dalej, że sowieckie rozgłoszenie radiowe nieustannie podają komunikaty o uzbrajaniu ludno-

ści cywilnej Leningradu. Wiadomości te uzupełnia się oświadczeniami, że Leningrad nie padnie nigdy, gdyż jest miastem nie do zdobycia. Dziennik zwraca przy tym uwagę, że podobne frazesy wypowiada radio sowieckie z okazji obrony każdego miasta, które w końcu zostaje zajęte przez Niemców.

W każdym razie widoczne jest — pisze „Svenska Presse” — że w Sowietach czyni się wszelkie wysiłki w celu obrony Leningradu. Obrona jest totalna, dlatego też należy przypuszczać, iż totalne będzie też spustoszenie miasta. Życie ludności cywilnej nie odgrywało nigdy najmniejszej roli w „robotniczym” państwie sowieckim. Niemieckie komunikaty wojen-

ne — donosi pismo — przyznają rzeczowo, że obrona miasta jest zacięta. Mimo propagandowych zapewnień czynników sowieckich, miasto jest ze wszech stron otoczone przez wojska niemieckie, które przedostają się głęboko między umocnienia forteczne. Lotnictwo ze wzrastającą siłą wyniszcza dawne obiekty wojskowe na terenie miasta; raz po raz wybuchają olbrzymie pożary. Dawna rezydencja carów rosyjskich zamieni się w winy bolszewików w miasto ruin, przy czym pasja niszczenia, o rozmiarach nieznanych dotychczas w historii, ujawnia w sposób widoczny prawdziwe oblicze ideologii komunistycznej, wrożej kulturze i ludzkości.

Bolszewicy obsadzili Teheran Nadzieje na skomunizowanie całego Iranu

ANKARA, 19. 9. — Według informacji rozgłoszonej radiowej w Teheranie, na nadzwyczajnej sesji parlamentu irańskiego zakomunikowano o abdykacji szacha Iranu.

ANKARA, 19. 9. — Sowieckie strażnice przednie wkroczyły do Teheranu stolicy Iranu. Premier irański Ali Furughi oświadczył na posiedzeniu nadzwyczajnym parlamentu, że rządowi nie udało się, mimo usilnych starań, zapobiec okupacji Teheranu. Zdaniem kół politycznych abdykacja szacha nie zakończyła kryzysu państwowego, ponieważ czynniki angielskie nie zadowolają się zastąpieniem

szacha jego synem, pragnąc usunąć obecną dynastię.

Radio moskiewskie przewiduje możliwość zaprowadzenia ustroju bolszewickiego w całym Iranie. Moskwa liczy przy tym na poparcie ze strony tak zwanych „sfer postępowych”. W abdykacji szacha dopatruje się radio moskiewskie dużych szans na zrewolucjonizowanie narodu irańskiego.

Racjonalizacja obrotu towarów w Turcji, Bułgarii i Rumunii

BUKARESZT, 19. 9. — Rząd turecki wydał nową ustawę w sprawie zgłaszania zapasów benzyny i materiałów pędnych, nawet w najmniejszych ilościach.

W Bułgarii minister handlu Saragowa zarządził zgłaszanie zapa-

Przy kiosku z gazetami

Pod tym tytułem drukujemy artykuły czy też wyjątki z artykułów zasługujące naszym zdaniem na uwagę, przy czym poglądy w nich wyrażane nie muszą pokrywać się ze stanowiskiem „G. L.”.

ANGLICY O KŁĘSKACH „PRZYJACIÓŁ”

„TIMES” w artykule o sytuacji na froncie rosyjskim, pisze m. in.:

Nie da się zaprzeczyć, że Niemcy osiągnęli bardzo poważne sukcesy. W ciągu trzech miesięcy zajęli wielkie obszary Rosji Sowieckiej, w tym okregi przemysłowe, posiadające doniosłą wagę dla obrony państwa rosyjskiego. Dalsze posuwanie się Niemców stanowiłoby okoliczność bardzo niekorzystną nie tylko dla Sowietów, lecz również dla sprawy sprzymierzonych. Pocięszająca jest wiadomość, że Harrimann i inni delegaci amerykańscy przybyli już do Anglii, to też konferencja moskiewska będzie mogła odbyć się bez dalszej zwłoki.

„WOLNOŚĆ MÓRZ”

Pod tym tytułem dziennik brazylijski „GAZETA DE NOTICIAS” pisze m. in.:

„Jakkolwiek jesteśmy już wszyscy przyzwyczajeni do niezwykłego traktowania przez Anglię sprawy wolności mórz, to jednak przechodzi już

wszelkie granice, gdy W. Brytania domaga się takiej wolności w interesie bolszewików.

„Nie jest już dla nikogo tajemnicą — pisze dalej dziennik — że Anglia myśli przytem wyłącznie o własnej korzyści. Nikogo również nie dziwi, że angielska blokada głodowa ciężko dotyka kraje neutralne. Wszystko to jednak schodzi w cień wobec obecnego programu Londynu, który tezę o wolności mórz wysuwa na pierwszy plan”.

Duma żydowska

GENEWA, 19. 9. — Dalszym znamiennym dokumentem ilustrującym wybitną rolę żydostwa światowego w dobie do skutku sojuszu brytyjsko - bolszewickiego jest odpowiedź t. zw. prezydenta komitetu poselskiego żydów brytyjskich Seliga Krockdeckiego na orędzie jednego ze związków żydowskich w Moskwie.

Przedstawiciel żydów brytyjskich oświadcza mianowicie, że „gminy żydowskie w Wielkiej Brytanii, jak w ogóle żydzi wszystkich krajów są niesłychanie zadowoleni z tego, że po stronie bolszewików żydzi odznaczają się szczególnym zapałem do walki”.

Po krótko

Papież przyjął ambasadora Italii przy Watykanie, Attolico. Ponadto udzielił całogodzinnej audjencji przedstawicielowi Roosevelta przy stolicy Piotrowej, Myronowi Taylor.

Papież wezwał katolików całego świata, by w miesiącu październiku odprawili modlitwy na intencję skrócenia wojny.

Kundmachung

BETRIFFT: Lohnsteuer in der Stadt Lemberg.

I. 1) Alle militärischen und zivilen deutschen, als auch diesen nachgeordnete nicht-deutsche Dienststellen reichen die Lohnsteueranmeldungen bei meiner Dienststelle ein und führen die Lohnsteuer bei meiner Finanzkasse ab. Die Vordrucke für die Lohnsteueranmeldung können hier behoben werden. Dies gilt für alle reichsdeutschen, volksdeutschen und nichtdeutschen Arbeitnehmer obiger Dienststellen.

2) Alle privaten Arbeitgeber führen die Lohnsteuer an die für sie örtlich zuständigen Steuerämter ab. Soweit diese reichsdeutsche Arbeitnehmer beschäftigen, gilt das unter 1) Gesagte.

II. 1) Alle reichsdeutschen Arbeitnehmer ohne Unterschied, ob sie bei Dienststellen des Generalgouvernements oder bei privaten Arbeitgebern beschäftigt sind, unterliegen der deutschen Lohnsteuer samt Kriegszuschlag.

2) Allen anderen Arbeitnehmern ist die Lohnsteuer, soweit die Bezüge vor dem 1. Oktober gezahlt werden, nach russischem Rechte einzubehalten und abzuführen.

Erfolgt die Zahlung der Bezüge nach dem 30. September 1941 gelten die Lohnsteuerbestimmungen des Generalgouvernements.

Lemberg, 15. September 1941.

Der Finanzinspektor
gez. Dr. HUFISKY
Regierungsrat

Ogłoszenie

DOTYCZY: podatku od uposażeń w mieście Lwowie.

I. 1) Wszystkie niemieckie wojskowe i cywilne, jak również tymże podporządkowane niemieckie Urzędy obowiązane są w moim urzędzie składać deklaracje w sprawie podatku od uposażeń i podatek ten wpłacać do mojej Kasy Skarbowej. Druki na deklaracje można otrzymać w moim Urzędzie. To obowiązuje wszystkich pracowników wyżej wspomnianych Urzędów, zarówno Niemców pochodzących z Rzeszy, jak również narodowości niemieckiej i nienieckiej.

2) Wszyscy prywatni pracodawcy winni odprowadzać podatek od uposażeń do terytorjalnych właściwych Urzędów Skarbowych. O ile ci pracodawcy zatrudniają pracowników Niemców pochodzących z Rzeszy, ma do nich zastosowanie przepis pktu 1-go tego ogłoszenia.

II. 2) Wszyscy pracownicy Niemcy pochodzący z Rzeszy, bez względu na to czy są zatrudnieni w Urzędach Gener. Gubernatorstwa czy też w prywatnych pracodawców, opłacają podatek od uposażeń wraz z dodatkami wojennym w myśl przepisów ustawy niemieckiej.

2) Wszyscy inni pracownicy, od uposażeń otrzymanych przed 1 października 1941 r. opłacają podatek w myśl przepisów prawa rosyjskiego.

O ile wypłata uposażeń nastąpi po 30 września 1941 r., mają zastosowanie przepisy obowiązujące w Gener. Gubernatorstwie.

Lwów, 15. września 1941 r.

Der Finanzinspektor
gez. Dr. HUFISKY
Regierungsrat

2707

CHABAŁOWSKI FELIKS
aresztowany przez NKWD 9. XII. 1940, śledził w Brygidkach, ostatnia wiadomość w kwietniu, rzekomo wywieziony do Rosji. Ktoby wiedział o dalszym Jego losie, proszę łaskawie dać znać: Stefan Chałabowski, Lwów - Kleparów, Jordana 3. 2591

WEISS BOLESŁAW — MAŁŻ STANISŁAW
areszt. NKWD 15. X. 1940 sasądzony na 1 1/2 roku, — więziony Kazimierzowska 24. Ostatni raz podano pakunek 3. marca 1941. Od tego czasu brak wiadomości. Kto wiedziałby coś o jego losie — proszę jest: Wyspańskiego 26, — mieszk. 4. 2634

PEYSER JULIUSZ KAPITAN W. P. UWIEJONNY NA ZAMARSTYNOWIE, ARESZTOWANY 3. MAJA 1940 ROKU ŚLAD ZAGINAŁ, ŻONA BŁAGA O KAŻDĄ WIADOMOŚĆ. KIEROWAĆ LISTY „GAZETA LWOWSKA” — „LUŚKU GDZIE JESTEŚ?” 2432

SZYMEK Graup, powołany do wojska sowieckiego 25. VII. 1941 ostatnio widziany w Bóbrce. O wiadomości proszę matkę, za wynagrodzeniem. Okrzesl 1, mieszk. 20. 2645

POSZUKUJE SIĘ Wiktora Kulczewskiego, aresztowanego w Wilnie 16. czerwca b. r. pod nazwiskiem EUGENIUSZ WASILEWSKI. Wiadomość proszę kierować pod adresem: Zofia Kulczewska, Lwów, — ulica Abrahamczyków 49. 2636

WIEJONNY, który przebywał w Kazimierzem i Stanisławem Szpaczynskim na Zammarstynowie lub Kazimierzowskiej, proszę o wiadomość: rodzina — Lwowska Dzielni 11a, — mieszk. 5. 2632

ZWOLNIENI z więzień lwowskich i prowincjonalnych, podawajcie nazwiska i adresy, w celu wyznaczenia nagrodzeniem. Dwornicki, Grodzkich 11. 2401

DAMASZEK CH. służył przy wojsku sowieckim, został zraniony w pierwszym dniu wojny w Hrebenuwie k. Niemirowa, później pomocy udzielił mu w swoim mieszkaniu jeden z tantejszych gospodarzy. Kto wie o jego dalszym losie, proszę łaskawie dać znać: Stefan Chałabowski, Lwów - Kleparów, Jordana 3. 2591

KOLASA WALENTY, więziony przy ul. Kazimierzowskiej nr. 24, cela nr. 84 27. VI. 1941 wywołany z celu nie wrócił. Kto znałby jego dalszy los proszę jest o skomunikowanie się z rodziną: — Emilia Saffiakowa, Lwów, Król. Jadwigi 34, m. 13. 2391

GADZIŃSKI MARIAN WACŁAW aresztowany w Lwowie przez NKWD 22. IV-go 1940, więziony w Płoskowie, — w Złoczowie na Zamku, wywieziony w lutym 1941 r. do Charkowa (Peresyl) na Turma nr 6). Ktokolwiek w więzienia miałby jakikolwiek wiadomość z czasu wspólnego pobytu w więzieniu, proszę jest o powiadomienie matki, ul. Głowińskiego 19, parter. 2804

KTOBY coś wiedział o KPT. MARIANIE NODZIŃSKIM wziętym w wrześniu 1939 r. w Tarnopolu do bolszewickiej niewoli, a przebywającym do wiosny 1940 w Kozielsku, — proszę jest o podanie wiadomości ul. Strzyżska 70, mieszk. 3. 2887

HANDKAMMEROWIE Franciszek i Joanna ze Złoczowa niechaj napięzą do Krakowa. Zygmunt, ul. Długa 31. 2831

LEON ORZEL, Lwów — Maczyńskiego 31, urzędnik Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń, — proszę przywrócić do życia przez brata Michała o wiadomości: Gońca Krakowska przez Gazetę oferty, Jagiellońska 5/7, T. p. 2116

...Nie ma nic nad puder „Aksamit”

Dr. EMIL SKULSKI, lekarz, lat 47, — aresztowany — w marcu 1940, przebywał ostatnio w więzieniu na Jachowca, wywieziony z końcem maja 1941, prawdopodobnie do Berdyczowa. — Kto mógłby podać wiadomości o Nim, — proszę jest o zgłoszenie się ul. Głiszowa 25. 2871

POPIEL Józef, lat 41, z Hłubczaka wielkiego, aresztowany i uwieziony w Tarnopolu 1940. Ktokolwiek by coś wiedział o nim — proszę jest o podanie wiadomości: Sykatuska 14, II. schody, m. 21. 2611

WIESŁAW KRODKIEWSKI znaleziony — przez NKWD 18. grudnia 1940 r. — wzięty na Zammarstynowie i na Łuckiego. Od 6-go czerwca na Kazimierzowskiej (Brygidki), mający być rzekomo 18. czerwca 1941 r. wywieziony w kierunku Podwołoczysk. Ktoby wiedział o jego losie, proszę jest zawiadomić matkę: Polkowska, Lwów Sakramentek 32, m. 12. 2693

WOLNE POSADY

STENOTYPISTKA z niem. stenografią, sofer, woźny, elektryk, — aryjskiego pochodzenia potrzeba do wielkiego niemieckiego przedsiębiorstwa. Szczegółowe informacje: Jagiellońska 5/7, T. p. 2116

POTRZEBNA słuźąca, która by i doła krowy. Zgłoszenia: Kadetka 7, m. 6. 2657

POSZUKUJE się szewców do fabryki obuwia „Wilna Pracia” — Tokarzewskiego 12. 2647

STOLARZ, który z końcem sierpnia pracował przy ul. Łyżwiarskiej przy meblach, zgłosił się we własnym interesie — Sapięhy 81, m. 11. 2656

Wody kolońskie przedwojenne — KOSMETYKA — Batorego 9. 2753

WŁADYSŁAW KONOPKA, b. student Akad. Med. Wet. prozorny jest o zapodać adresy u dorozory Kochanowskiego 16. 2537

ZEMBRON Maria, Horodenska, ul. Frunzy 5. Marysienko, co znaczy „Twoje milczenie” — Zmariwien. Bownikowie i Smolnowie. 2475

PRYWATNE PAN A Andrzejka Świętka, proszę o zgłoszenie Lwów, Zeromskiego 22, mieszkanie nr. 3. 2551

POSAD POSZUKUJA DOZORCÓWKI poszukuje uczelwy Polak, w domu prywatnym. Łaska we liety „Gazeta Lwowska”, — „Raz” — miesznik nr 2641. 2641

ZAGINIENI

BRONISŁAW FEDYSZAK ROMAN HEYDA FRANCISZEK SIERACKI aresztowani Samborze 10. IX. 1940 Wywiezieni w kierunku na Lwów 10. VI. 1941. Każdą wiadomość proszę skierować — Popiel, Lwów, ul. Potockiego 23. 2646

EPER ADAM, rodzica grodzki w Busku ad Lwów aresztowany we Lwowie 10. IV-go 1940 — przebywał w więzieniu na Zammarstynowie. O wiadomości o nim, proszę rodzina: ul. Arceiszewskiego 8, m. 115, Wałpocznego 2354

KTKOLWIEK wie coś o Poli Grünberg proszę uprzejmie dać znać „Gazeta Lwowska”, „Siostra” nr. 2519. 2519

NORSKI WIKTOR lat 68, aresztowany paźdz. 1939, — przebywał w Brygidkach i Zammarstynowie. — Brak wieści od maja 1940. Łaskawe wiadomości Snopkowska 29, mieszk. 5. 2607

SIEDLECKI STANISŁAW, lat 64, wywieziony maj 1941 Kijów. Łaskawe wiadomości: Snopkowska nr. 29, mieszk. 5. 2608

PANIE wzięta z Horodyska Józefa w Brygidkach — cela Nr. 1 (polityczna) proszona są gorąco o wiadomości: Grimm Albina, — Lwów, Kętrzyńskiego 76, m. 58. 2221

ZAGINAŁ jamnik jasno brązowy — wabi się „Amor”. Znalazca sechce go oddać za wynagrodzeniem — Fysher, Klonowicza 12, mieszk. 4. 2536

BLYSKAL PIOTR aresztowany 5. V. 1940 we Lwowie. Jakkolwiek wiadomości — proszę skierować: Krzywa nr 6, m. 6. Tareczuchowa. 2402

ZWOLNIENI z więzień lwowskich i prowincjonalnych, podawajcie nazwiska i adresy, w celu wyznaczenia nagrodzeniem. Dwornicki, Grodzkich 11. 2401

STAREK STANISŁAW, KAROL I WŁADYSŁAW — uwiezieni — przez bolszewików 1939 Buczac, Czortków. O wiadomości proszę inż. Starek Jan Lwów, Ślaska 14. 2834

POSZUKUJE SIĘ Wiktora Kulczewskiego, aresztowanego w Wilnie 16. czerwca b. r. pod nazwiskiem EUGENIUSZ WASILEWSKI. Wiadomość proszę kierować pod adresem: Zofia Kulczewska, Lwów, — ulica Abrahamczyków 49. 2636

3 dnia

Dr. Polański przyjęty przez Gubernatora

Gubernator Dystryktu Galicji dr. Lasch przyjął w obecności starosty grodzkiego p. Kujatha i kierownika wydziału propagandy p. Rejscha, b. burmistrza miasta Lwowa dra Polańskiego, który zdał p. gubernatorowi sprawę ze swoich prac jako głowa miasta. Gubernator podziękował b. burmistrzowi za jego działalność, zarówno w swoim jak i w imieniu Gubernatora Generalnego dra Franka.

Kopiejski są ważne do 1 listopada br.

(z) W związku z licznymi zapytaniami Czytelników wyjaśniamy, że bilon rosyjski (kopiejski) musi być przez wszystkich przyjmowany, posiada on bowiem wartość obiegową do dnia 1 listopada br., z tym, że od dnia 13 października br. podlega wymianie.

Monety jedno- i dwu-kopiejkowe są ważne do odwołania, jako monety jedno- i dwu-groszowe.

Listy i przesyłki można już nadawać

(z) W związku z rozbudową poczty w okręgu galicyjskim, urzędy pocztowe przyjmują następujące przesyłki: w obrocie wewnętrznym (okręg Galicji) — kartki pocztowe zwykłe i polecane, listy zwykłe i polecane do wagi 1.000 gr., druki do 500 gr., druki dla ociemniałych do 5 kg., przesyłki gazetowe do 1.000 gr., papiery handlowe do 500 gr., próbki towarów do 500 gr., przesyłki mieszczańskie do 500 gr., przesyłki polecane, listy wartościowe, oraz przesyłki za zwrotnym poświadczeniem odbioru. Paczki na razie nie są przyjmowane.

W obrocie zewnętrznym z innymi okręgami Gub. Gen. urzędy pocztowe przyjmują tylko kartki pocztowe zwykłe i polecane. Dopłata za polecenie wynosi 60 gr.

„3” i „10” kursują normalnie

(tp) Do niedawna trasa „trójki” biegła od ul. św. Piotra do ul. Świętokrzyskiej (przecznica ul. Janowskiej). Z dniem 18 bm. wszystkie wozy „trójki” kursują normalnie t. zn. na trasie Rogatka Janowska — ul. św. Piotra.

Tak samo „dziesiątka”, kursująca tylko do pl. Gołuchowskich, obecnie kursuje już normalnie, t. j. od rogatki Zamarstynowskiej do rogatki Stryjskiej.

Jakie przedsiębiorstwa można prowadzić

(tp) Na urządzenie i uruchomienie przedsiębiorstw przemysłowych, rzemieślniczych, handlowych, przewozowych i innych zakładów przemysłowych konieczne jest zezwolenie starosty miejskiego.

Podanie o zezwolenie należy wnieść pisemnie na odpowiednich formularzach do Gospodarczego Wydziału (Ratusz, pokój 33).

Przedsiębiorstwa, które już istniały w dniu 22 czerwca 1941 r. mogą być na razie prowadzone bez tego zezwolenia. Firmy założone i prowadzone po 22 czerwca 1941 r. winny być natychmiast zamknięte.

Niestosowanie się do powyższego zarządzenia będzie karane grzywną do 1.000 zł., zaś w razie nieściągalności aresztem do 3-ch miesięcy.

Specjalne tablice i słupy dla ogłoszeń

(tp) Zgodnie z zarządzeniem starosty miejskiego nalepienie zarządzeń, ogłoszeń, reklam itp. jest dozwolone tylko na specjalnych słupach, względnie tablicach ogłoszeniowych. Naklejanie na ścianach, ogrodzeniach itp. jest wzbronione.

Polepszy się stan sanitarny przedsiębiorstw dzięki kontroli lekarskiej

(j) Mnożące się w ostatnich czasach wypadki zaniedbywania elementarnych zasad higieny, lekceważenie lub ignorancja pracowników sklepowych, brak poczucia czystości i ładu, skłoniły Wydział Ochrony Zdrowia do podjęcia kroków, któreby położyły kres dotychczasowemu stanowi rzeczy.

W związku z tym weszły w życie przepisy, na podstawie których wszystkie osoby zatrudnione w wytwórczych, przy przeróbce i sprzedaży artykułów spożywczych są zobowiązane do poddania się okresowemu przeglądowi sanitarnemu. Dotyczy to wszystkich sprzedawców branży spożywczej i pracowników przedsiębiorstw spożywczych, jak: sklepów spożywczych, piekarni, restauracji, bufetów, mleczarni, jatek, wszelkich przedsiębiorstw przeróbki produktów spożywczych oraz fryzjerów. Ogłędziny lekarskie będą przeprowadzane w budynku Miejskiej Stacji Sanitarnej, mieszczącej się przy Pl. Misjonarskim 2, za opłatą 1 zł od osoby, codziennie z wyjątkiem niedziel w godzinach od 8—14.

W najbliższych dniach inspektorzy sanitarni dokonywać będą kontroli wszystkich wyżej wymienionych

zakładów pracy. Pracownicy, którzy nie wykażą się podczas bytności kontrolera sanitarnego świadectwem z dokonanych oględzin lekarskich, zostaną z miejsca pracy usunięci.

Jednocześnie, aby zaprowadzić jednolitość systemu kontroli sanitarnej, zostały unieważnione wszystkie dotychczas wydane przez poszczegól-

ne instytucje świadectwa oględzin lekarskich.

Przeprowadzenie badań osób zatrudnionych w handlu i przy warsztatach produkujących towary spożywcze zapewni podniesienie się poziomu higieny w miejscach wyrobu i sprzedaży a tym samym i ogólnego stanu zdrowia mieszkańców.

Wzorowe gospodarstwa powiatowe podniosą poziom kultury rolnej

Aby zachęcać rolnika do pracy i do zastosowania pewnych środków i sposobów dla podniesienia wydajności roli, Główny Wydział Wyżywienia i Rolnictwa postanowił utworzyć pewną ilość gospodarstw wzorowych (najwyżej 5 gospodarstw w każdym powiecie), które zostaną wyposażone we wszystkie urządzenia i środki niezbędne do nowoczesnej gospodarki.

Gospodarstwa te będą wyznaczone przez Okręgowe Wydziały Wyżywienia i Rolnictwa. Rozmiary ich będą nieco większe od przeciętnych gospodarstw, o obszarze jednak nie większym niż 25 ha. Zasiłki na pokrycie różnych kosztów (budowa o-

bór i stajen, nabycie oryginalnego materiału siewnego, nawozy itp.) mogą wynosić do 3.000 zł. Niezależnie od tego gospodarstwa wzorowe mogą się ubiegać o dalsze zasiłki, przewidziane dla popierania specjalnych celów.

Kierownicy wzorowych gospodarstw będą musieli stosować się do wskazówek udzielanych przez Wydział Wyżywienia i Rolnictwa lub przez powiatowego Referenta Rolnictwa oraz dokładać starań, aby gospodarstwa ich stały się prawdziwymi gospodarstwami wzorowymi i mogły służyć za przykład dla innych.

Co słyszeć w kraju

Budowa reprezentacyjnej dzielnicy w Krakowie

Rozbudowa Krakowa na wielką skalę należy do jednego z najważniejszych zagadnień Zarządu Miejskiego, którego uwaga jest specjalnie zwrócona w kierunku dzielnicy zachodniej. Celem jest stworzenie reprezentacyjnej części miasta o charakterze zachodnio-europejskim.

W tym duchu powstaje od ulicy Humberta do Zwierzynieckiej nowa arteria o typie najbardziej nowoczesnym. Przestrzeń wzdłuż Al. Krasieńskiego na około 700 metrów otrzymuje nową nawierzchnię z najtrwalszego materiału, tj. kostki na betonie, a częściowo asfaltu. Ukończenie obu torów nowej jezdni jest przewidziane na ten rok, a wyłożona praca, prowadzona równocześnie przez Oddział Drogowy, Wodociągi, Kanalizację i Oświetlenie pozwalają przypuszczać, że przewidywania te uzyskają pełną realizację.

Oprócz robotników fachowych w liczbie około 50 pracuje również służba budowlana, której zadanie ogranicza się do roli pomocniczej.

Nowe pojazdy. — W ostatnim tygodniu pojawiły się na ulicach

Krakowa t. zw. „riksze” rowerowe, które z miejsca zdobyły sobie ogromną popularność. Taksa za pierwszy kilometr wynosi 1 zł., a za następne po 80 groszy.

WARSZAWA

Kara śmierci za paskarstwo. — Niemiecki Sąd Specjalny w Warszawie skazał na karę śmierci i dożywotnią utratę praw obywatelskich Ludwika Kozierskiego z Podkowy Leśnej pod Warszawą za uprawianie nielegalnego uboju i handlu paskarskiego.

Dochodzenie wykazało, że oskarżony po powrocie z niewoli niemieckiej w grudniu 1939 r. dokonywał stale nielegalnego uboju bydła, nabywanego w niedozwolony sposób po wygórowanych cenach od wieśniaków, a następnie sprzedawał mięso po cenach paskarskich.

Oskarżony zabił dotychczas około 20 świń i 15 cieląt, z których mięso sprzedawał w handlu pokątnym. Ceny pobierane przez niego, przekraczały 5 a niejednokrotnie 10 razy ustalone

cenę maksymalną. Kozierski nie posiadał przy tym zezwolenia na ubój, a mięso nie było oglądane przez rzeczoznawcę. W sierpniu 1940 roku oskarżony został już raz skazany na zapłacenie większej kary pieniężnej za handel paskarski, ale nie zrobiło to na nim większego wrażenia.

W umotywowaniu wyroku wskazano na to, że Kozierski jest osobnikiem, liczącym jedynie na własny zysk, nie oglądającym się na ogólną sytuację ludności i działającym na szkodę społeczeństwa jak również przekraczającym w wyzywający sposób ogólnie znane rozporządzenia władz niemieckich.

Surowy wyrok, nałożony na niepoprawnego paskarza, powinien być ostrzeżeniem dla innych tego rodzaju osobników, trudniących się handlem pokątnym, i działającym na szkodę całego społeczeństwa, a w szczególności na szkodę najbardziej potrzebujących. Tego rodzaju zajęcie, więcej jak pewne, wcześniej czy później sprowadzi zasłużoną karę.

Mniejsze zło

Byłoby niewątpliwą przesadą twierdzić, że mnie ciotka przez litosc urodziła. Jednakże opiekowała się mną, zaś — według jej własnych słów — była dla mnie ojcem i stryjem i matką i ciotką. Mówiła też, że jestem nicpon, wałkoni, gałgan, hul-taj, łobuz, batiar, a ponadto obwieś.

Tak liczne insynuacje zawierały, niestety, znaczną część prawdy... Więc, wzruszony upomnieniem, postanowiłem się poprawić. Ale miałem pecha. Mój Boże... to był doprawdy niesamowity pech!

Bo też w budzie zawsze musiała zdarzyć się jakaś heca. Otóż siedziałem najspokojniej na lekcji przyrody, gdy nagle — ktoś gwizdnął. Oczywiście, odrazu powstał wielki bałagan i zaczęło się dochodzenie w celu wykrycia sprawcy. A sprawcą byłem ja. Lecz jakże mogłem się przyznać? Pomyśleliby, że to było na złość. A przecież ja gwizdnąłem właśnie z podziwu — bo pan profesor opowiadał takie ciekawe rzeczy z życia mięczaków... Ale któżby mi uwierzył? No, proszę powiedzieć — ale tak z ręką na sercu: wierzyć państwo? No właśnie... Więc jak?

Fan profesor będzie pewny, że to kłyny. Z uwagi na jego siwe włosy, wybrałem mniejsze zło — i nie przyznałem się. To też cała klasa musiała dość kożę — z mojej, a właściwie — bez mojej winy. Ja zaś znalazłem się w kropce. Zostać? — ależ ciotka pomyśli, że się utopiłem — i napewno się zmartwi. Odejść? — ależ w jaki sposób? Tylko za pomocą kłamstwa. To źle! A zmartwił ciotkę — to dobrze?... Nic dziwnego, że wybrałem mniejsze zło — i na czwartej lekcji efektywnie odegrałem scenę nagłego omdlenia. Lekarka szkolnego nie było, zaś wychowawca dał mi na dorożkę i posłał do domu. Było jednak zawczasem. Czyż miałem powiedzieć o moim zemdleniu? Ciotka zamartwiłaby się na śmierć! Więc przyznać się do kłamstwa — i do tego, że się nie przyznałem? A eż ciotka, po śmierci ze zmartwienia, jeszcze w grobie się przewróci! Czyż miałem ją na to narażać? Oczywiście, wybrałem mniejsze zło — i poszedłem na węgry.

Nad rzeką spotkałem kilku wesołych urwisów; za ich namową wsiadłem wraz z nimi do cudzej łód-

ki. Odbijając od brzegu, miałem wyrzuty sumienia. Ale gdybym odmówił — uchodziłbym za frajera. Mogliby mi nawet sprawić lanie. Wróciłbym posiniaczony... może pokrwawiony... a ciotka dostałaby spazmów. Wobec tego wybrałem mniejsze zło — i pojechałem z nimi.

Było bardzo miło: słońce, woda i cisza. Z brzegu, porośniętego sitowiem i szuwarami, dobiega daleki, bardzo daleki głos. Paliliśmy właśnie fajkę pokoju. Może to głos Wielkiego Ducha Manitu wzywa nas na wielkie łowy? Posłuchajmy. Co? Tajemniczy głos woła wyraźnie: — Wracajcie, szneciaki, bo was nagła krew...

Ta podwójnie nagła krew skłoniła mnie do powrotu. Chłopcy nie zgadzali się, ale sumienie obudziło się w nich — na widok właściciela, wsiadającego do innej łódki. Wysypaliśmy się na brzeg — i poczęli wyrwać. Niestety, właśnie ja, najmniej winny, zostałem schwytyany za kark. Właściciel łódki, chłop jak żubr, chciał mnie oddać na policję. Czyż mogłem się wahać? Ciotka osiwiłaby ze zmartwienia... Więc wybrałem mniejsze zło — i ugryzłem go w rękę, jednocześnie podstawiąjąc nogę. Mój prześladowca zawył jak wilk i przewrócił się jak

SZCZOTKĄ RYŻOWĄ

Pytanie

Znana nam jest wszystkim sowiecka technika, dla której nas podziw głęboki przenika:

Olbrzymie silniki, potężne traktory, wspaniałe pędniki, „wodniste” zapory,

zdolne powstrzymać bieg matuszki Wołgi, lecz szczytnie wszystkim są najnowsze czołgi.

Które (jak bolszewickie sprawozdania głoszą) olbrzymie sukcesy na froncie odnoszą.

Nic ich w biegu nie powstrzyma, (Szczera prawda! Bez ozdoby!) Tank fenomen! Cud maszyna, na sześćdziesiąt dwie osoby!!!

To ci jest postęp, technika, do licha! (Dwie w środku, sześćdziesiąt po pycha). J. May

W domu i w podróży

Czego nie należy robić mieszkając w hotelu

1. W południe nie wychodzić z negliżu z łazienki i nie biegać przez korytarz do swego pokoju.
2. Nie chodzić osobiście do piwnicy po wino.
3. Nie myć rąk w kuchni.
4. Nie oczekiwać, aby goście codziennie obdarowywali twoje dzieci.
5. Nie zdejmuj co dziesięć dni firanek. Nie myć okien i nie przeprowadzaj gruntownych porządków.
6. Nie sprawdzaj, czy pokojówka posłała swoje własne łóżko.
7. Nie wybijaj w nocy pięścią marsza na ścianie.
8. Nie pluń przez okno do ogrodu, etc.

A teraz kilka słów o tym, czego nie należy robić we własnym domu:

1. Nie zostawiaj nigdy u portiera kluczy od mieszkania.
2. Nie dawaj służącej napiwków za drobne usługi.
3. Nie stawiaj za drzwiami mieszkania bucików do czyszczenia.
4. Nie wykręcaj nowych żarówek i nie wkładaj na to miejsce zużytych.
5. Nie zabieraj srebrnych łyżek.
6. Nie wycieraj o firanki brudnego obuwia.
7. Nie wrzucaj papieru do zawiązania sera pomiędzy siedzenie i oparcie kanapy.
8. Nie każ zapisywać spożytych śniadań i obiadów na rachunek mieszkania.

długi, ja zaś zmykałem jak zając.

Niestety, wybierając mniejsze zło, nie przewidziałem większego zła. W biegu zgubiłem bowiem legitymację, a znalazł ją mój prześladowca. Nazajutrz stanąłem więc przed obliczem dyrektora, oskarżony o 1) symulację, 2) wagarowanie, 3) kradzież łódki, 4) napad na jej właściciela. W rezultacie zostałem wylany z budy.

Czyż mogłem zawiadomić o tym ciotkę? Ależ nie przeżyłaby takiej hańby! Wybrałem więc mniejsze zło — i postanowiłem uciec z domu. Czyż mógł jednak młody chłopiec, sierota, wyruszać w świat, sam jeden, bez grosza przy duszy? Umarłbym z głodu i zimna, bez dachu nad głową, jak nieraz przepowiadała mi ciotka. Albo, doprowadzony do rozpacz, zacząłbym kraść. Oczywiście, zostałbym złapany i zginił w kryminale... Aby uniknąć tak strasznego losu, wybierając mniejsze zło — rozbiłem szufladę, w której ciotka przechowywała kosztowności. I zacząłem nowe życie na szerokim świecie, mocno postanawiając, że się poprawię. — i w każdej sytuacji wybierać będę wyłącznie dobro, albo też... mniejsze zło. Dł

